

Aan
Gemeenteraad Ouder-Amstel

Van
College van B&W

Datum
19 november 2019

Betreft
Scenario's verbreding A9

De komende tijd zullen diverse besluiten genomen moeten worden over de beoogde verbreding van de A9.

In dit memo wordt kort geschetst welke dat zijn en wat de gevolgen van besluitvorming kan zijn.

In dit memo zal worden stilgestaan bij de mogelijkheden rond vaststelling van de 2 bestemmingsplannen, de kapvergunning en de diverse bouw-(Wabo)vergunningen. Dit memo eindigt met een samenvatting waarin het college concludeert dat zonder vaststelling van het bestemmingsplan de gemeente meer dan anderhalf miljoen euro zal mislopen, een aantal verbeteringen in de plannen niet worden uitgevoerd, maar de verdere aanleg niet zal worden tegengehouden. Daarom zal het college u voorstellen om het bestemmingsplan onder protest vast te stellen. Het college zal vervolgens hetzelfde doen met de vaststelling van de besluiten over de omgevingsvergunningen.

Mocht de raad er anderzijds voor kiezen om tegen de wet in het bestemmingsplan niet (juist) vast te stellen, zal het college haar verdere medewerking aan dit project ook stopzetten. Wij raden u aan het bestemmingsplan onder protest vast te stellen.

Het bestemmingsplan A9 De Ronde Hoep moet door de raad vastgesteld.

Belangrijkste in dit dossier is de vaststelling van het bestemmingsplan A9 De Ronde Hoep. In een normale situatie kan de raad het plan vaststellen, dan wel gemotiveerd wijzigen. Dat kan middels amendement in de raadsvergadering. In dit geval gaat het om een bijzondere procedure, omdat er een Tracébesluit is vastgesteld. Dit besluit geldt als wet, daar mag niet van afgeweken worden. De raad kan besluiten om tegen de wet in te gaan. Daarom in dit memo de diverse mogelijkheden op een rijtje.

De raad kan het plan:

- 1 vaststellen
- 2 onder protest vaststellen
- 3 gewijzigd vaststellen
- 4 niet vaststellen

1. vaststellen

Dit behoeft geen verder betoog.

2. onder protest vaststellen

De raad kan het bestemmingsplan onder protest vaststellen. Ten slotte is het een gedwongen besluitvorming. De wet dwingt u formeel tot deze besluitvorming.

Het onder protest vaststellen betekent dat het bestemmingsplan toch in werking treedt en de positieve wijzigingen die het bestemmingsplan kent boven het Tracébesluit zullen worden uitgevoerd. Het college kan vervolgens een brief aan de Tweede Kamer en minister schrijven om aan te geven dat deze vaststelling niet past binnen de visie die de gemeente zelf voor dit gebied ontwikkeld zou hebben.

3. Gewijzigd vaststellen (gedeeltelijk)

Op 31 oktober 2019 heeft de gemeenteraad per motie uitgesproken dat de komst van een tankstation en verzorgingsplaats in onze gemeente niet gewenst is, omdat dit de leefbaarheid in onze gemeente schaadt. De raad verzoekt het college om met partijen in

gesprek te gaan om al het mogelijke te doen de verzorgingsplaats niet te laten aanleggen.

In een normaal bestemmingsplan zou de raad per amendement de verzorgingsplaats uit het bestemmingsplan kunnen schrappen. Door het Tracébesluit mag dit in dit geval niet.

Het is dus niet toegestaan om de verzorgingsplaats uit het plangebied van het bestemmingsplan te knippen, omdat dan (voor dat gebied) niet wordt voldaan aan het vereiste om een bestemmingsplan vast te stellen. De verzorgingsplaats maakt immers wel deel uit van het plangebied van het Tracébesluit. Evenmin is het toegestaan om de verzorgingsplaats niet 'positief' te bestemmen, omdat in dat geval wordt afgeweken van het Tracébesluit waarin wél is voorzien in de realisatie van de verzorgingsplaats.

Een geamendeerd besluit zal de minister vervolgens overrulen door het zelf vaststellen van een rijksinpassingsplan voor dit gebied. Tot die tijd blijft het Tracébesluit leidend. Effectief blijft de aanleg van het benzinstation met verzorgingsplaats dus mogelijk, want dit is op landelijk niveau wettelijk zo bepaald. Wel zullen een aantal maatregelen ter verbetering niet worden uitgevoerd, zie onder 4.

Als de raad het bestemmingsplan niet goedkeurt, zal het college dit raadsbesluit volgen (zie verderop in dit memo). Daarmee kan ook de kapvergunning niet worden verleend en zal geen bomencompensatie worden verleend. Tevens zal de bouwvergunning voor de aanleg van de verzorgingsplaats en het benzinstation niet worden verleend. Dit zal enige tonnen minder inkomsten betekenen (ergo de leges voor de verzorgingsplaats; de leges voor de kunstwerken i.v.m. de verbreding zal wel worden ontvangen). Zie verder in dit memo voor een precisering.

4. Niet vaststellen

De inbreng van Rijkswaterstaat in de commissie was, bij navraag, bedoeld om te zeggen: er is altijd constructief samengewerkt, er wordt vanuit gegaan dat dit ook in de toekomst zal zijn. Ergo: Rijkswaterstaat gaat ervan uit dat het bestemmingsplan zal worden vastgesteld. Dat is niet goed over het voetlicht gekomen.

Als de raad het bestemmingsplan niet vaststelt, zal Rijkswaterstaat zich niet gehouden voelen zich te houden aan de afspraken die in de afgelopen twaalf jaar met de gemeente zijn gemaakt. Denk hierbij aan:

- Het verleggen van de sloot in de Polderweg, wat landschappelijk fraaier is en waardoor erf en landerijen van aanwonenden beter worden afgeschermd. Dit is aangepast in het bestemmingplan en kan dus ook alleen worden gerealiseerd als het bestemmingsplan wordt vastgesteld.
- Het aanleggen van ecologische verbindingen tussen de brugdekken van de viaducten en ter verbetering van de sociale veiligheid op de gemeentelijke wegen, fietspaden en voetpaden onder deze viaducten.
- De realisatie van een fietspad langs de noordzijde van de Verlengde Polderweg. Dit fietspad staat niet in het Tracébesluit en kan alleen worden gerealiseerd als het bestemmingsplan wordt vastgesteld.
- Het geluidsscherm tussen de A9 en Ouderkerk zal ter hoogte van Tuindorp met een hoogte van 1 meter worden verhoogd om zowel geluid als fijnstof tegen te gaan. Dit is hoger dan de wettelijke norm. Dit kan niet worden gerealiseerd omdat dit niet opgenomen is in het Tracébesluit en kan dus alleen worden gerealiseerd als het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Een andere aanvullende afspraak is dat Rijkswaterstaat met een aantal inwoners langs de al dan niet te kappen bomen zou gaan. Verder kunnen we niet voorzien waar gedurende het uitvoeringsproces aanvullende afspraken wenselijk zijn, bijvoorbeeld ten aanzien van tijdelijke verkeersmaatregelen.

Nog een voorbeeld van de te verwachten houding van het ministerie en Rijkswaterstaat: de gemeenteraad heeft eerder aangegeven graag te zien dat er zonnepanelen op het geluidsscherm terugkomen. Indien de gemeente niet meewerkt in de procedure rond het bestemmingsplan, hebben wij signalen dat Rijkswaterstaat niet genegen zal zijn om hier zelfs maar over na te denken.

Het bestemmingsplan A9 Bullewijk/A2 moet door de raad vastgesteld.

Naast het bestemmingsplan wat nu in procedure is bij de gemeenteraad, is er nog een tweede bestemmingsplan, dat nu ter inzage komt te liggen. Dit plan gaat om een ander stuk van dezelfde verbreding, maar verder staan er geen specifieke maatregelen in het plan in de categorie tankstation met verzorgingsplaats. Vooralsnog zijn er geen argumenten waarom dit bestemmingsplan niet zou worden vastgesteld. De raad heeft zich immers niet tegen de verbreding van de A9 an sich uitgesproken, maar hiervoor geldt verder hetzelfde scenario als hierboven genoemd.

Aanvragen vergunningen

Voor de realisatie van de verbreding van de A9 zal Rijkswaterstaat, naast de planologische toestemming waarin het Tracébesluit voorziet, ook moeten beschikken over diverse andere (omgevings)vergunningen. In de Tracéwet is bepaald dat de Minister van de andere betrokken bestuursorganen de medewerking kan vorderen die voor het welslagen van de coördinatie nodig is. Die bestuursorganen verlenen de van hen gevorderde medewerking.

De Tracéwet bepaalt vervolgens dat indien het college niet overeenkomstig de aanvraag beslist, de Minister een beslissing op de aanvraag kan nemen. In dat geval treedt het besluit van de Minister in de plaats van het besluit van het college (zie bijlage voor nadere onderbouwing).

De kapvergunning dient door het college vastgesteld

Indien de raad het bestemmingsplan afkeurt of gewijzigd vaststelt heeft het hoogste politieke orgaan van de gemeente uitgesproken dat het door het Rijk vastgestelde plan er niet moet komen. In dat geval is medewerking van het college van B&W aan die kap onlogisch. Het college zal de kapvergunning in dat scenario dan ook afwijzen. Dit druist net zo tegen de wet als het niet (juist) vaststellen van het bestemmingsplan, en daarmee consequent gedrag.

Conform de Tracéwet is de minister gerechtigd dan zelf de vergunning te verlenen (dit kan op kosten van de gemeente). Dit kost ons dan de leges voor de kapvergunning. Ook zijn wij onze invloed kwijt op het herplantplan, wat met verschillende partijen zoals Stichting Beschermers Amstelland, Groengebied Amstelland, de Agrarische Natuurvereniging en aanwonenden tot stand is gekomen, en andere bomencompensatie. Rijkswaterstaat zal wel andere bomen planten, maar dat zal wellicht elders in het land gebeuren. De boomwaarde die in het bomenfonds gestort zou worden (vermoedelijk rond de €300.000) krijgen we niet.

Volgens advies van de huisadvocaat kan volstaan worden met kapvergunning voor 10.000 bomen, omdat de brief van Rijkswaterstaat, waarin duidelijk wordt gemaakt dat er geen bomenkap plaatsvindt aan de noordzijde van de A9, gezien kan worden als aanpassingsverzoek van de kapvergunning. (zie memo huisadvocaat in de bijlage.) Er is geen juridisch argument om de kapvergunning niet te verlenen. Kap is nodig voor de verbreding, en die is wettelijk vastgelegd in het Tracébesluit. Ook als er geen verzorgingsplaats komt, moeten 9000 bomen gekapt (1000 minder dan met verzorgingsplaats).

De bouwvergunning van de bruggen en viaducten ("kunstwerken")

Als de raad besluit om het bestemmingsplan af te keuren (of gedeeltelijk vast te stellen) is het college formeel gehouden de bouwplannen alsnog in behandeling te nemen en vermoedelijk te honoreren. Ons toetsingskader wordt en is dan namelijk het Tracébesluit. Het college zal echter niet tegen de besluitvorming van de gemeenteraad ingaan en zal dan ook deze vergunningen weigeren. De minister kan dan het plan zelf goedkeuren. In dat geval dienen wij de leges aan de minister over te maken. We hebben geen precies inschatting van de bedragen, maar vermoedelijk spreken we over een bedrag rond anderhalf miljoen euro.

Gevolgen voor aanwonenden

Als er geen bestemmingsplan wordt vastgesteld, is het Tracébesluit leidend. Dit betekent dat alles wat niet in het Tracébesluit staat, simpelweg niet kan. Er zijn geen mogelijkheden zoals bij een bestemmingsplan om tot aanpassing te komen. Dit kan gevolgen hebben voor uitritten of andere onderdelen van de grens van de aanliggende percelen. Maar het zal ook betekenen dat het geluidsschermband niet wordt verhoogd en de sloot en het fietspad rond de Polderweg verkeerd worden aangelegd. Dit mag dan ook niet later door de gemeente alsnog worden gewijzigd. Dat kan pas als er een bestemmingsplan is.

Op het moment dat de Minister alsnog een inpassingsplan vaststelt, wordt dit het leidend kader. Omdat de raad hier dan niet meer over gaat, is onduidelijk of voldoende met de belangen van de aanwonenden rekening zal worden gehouden.

Samenvatting

Samenvattend heeft de besluitvorming van de gemeenteraad over het bestemmingsplan A9 De Ronde Hoep de volgende gevolgen:

Besluit	Actie college	Resultaat voor definitieve uitvoering	Financiële consequenties
Vaststelling bestemmingsplannen.	Verlenen wabobeschikkingen en kapvergunning.	Weg wordt aangelegd conform plan met de volgende verbeteringen: <ul style="list-style-type: none">- Bomen noordzijde blijven behouden.- Geluidsschermband wordt verhoogd aangelegd.- Sloot komt op goede plek.- Fietspad en ecologische verbindingen worden uitgevoerd.	geen
Vaststelling bestemmingsplan A9 De Ronde Hoep onder protest. A9-Bullewijk-A2 conform.	Idem. Verzenden brief aan minister en parlement.	Idem	geen
Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan A9 De Ronde Hoep. A9-Bullewijk-A2 conform.	<ul style="list-style-type: none">- Verlenen wabovergunning voor kunstwerken (bruggen en viaducten)- Geen verlening wabovergunning voor verzorgingsplaats.- Niet verlenen kapvergunning.	Weg wordt aangelegd conform plan. <ul style="list-style-type: none">- Minister verleent kapvergunning voor 14.000 bomen.- Geluidsschermband wordt niet verhoogd aangelegd.- Sloot komt op verkeerde plek.- Fietspad en ecologische verbindingen komen er niet.	De begroting kent een tekort van ±€600.000 wegens derving leges en het bomencompensatiefonds kent een derving van ±€300.000
Afwijzing bestemmingsplan A9 De Ronde Hoep. A9-Bullewijk-A2 conform.	<ul style="list-style-type: none">- Geen verlening wabovergunning en- Niet verlenen kapvergunning.	Weg wordt aangelegd conform plan. <ul style="list-style-type: none">- Minister verleent kapvergunning voor 14.000 bomen.	De begroting kent meerjarig een tekort van ±€1.500.000 wegens

		<ul style="list-style-type: none"> - Geluidsscherm wordt niet verhoogd aangelegd. - Sloot komt op verkeerde plek. - Fietspad en ecologische verbindingen komen er niet. 	derving leges en het bomencompensatiefonds kent een derving van ±€300.000
--	--	--	---

Omdat alle alternatieven tot een slechtere aanleg van de weg zullen leiden en tot een grote kostenderving, wordt u dan ook geadviseerd het bestemmingsplan onder protest vast te stellen.